

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2008 M.
BIRŽELIO 17 D. ĮSAKYMO NR. V-601 „DĖL PERFUZININKO PROFESIJOS
KVALIFIKACINIŲ REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2017 m. rugsėjo 29 d. Nr. V-1144

Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. birželio 17 d. įsakymą Nr. V-601 „Dėl Perfuzininko profesijos kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL PERFUZININKO VEIKLOS REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 14 straipsnio 5 punktu, įgyvendindamas Kitos sveikatinimo veiklos rūšių sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. V-1427 „Dėl Kitos sveikatinimo veiklos rūšių sąrašo patvirtinimo“, 1 punktą, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. gruodžio 9 d. įsakymą Nr. V-1423 „Dėl Kitą sveikatinimo veiklą vykdančių subjektų veiklos reikalavimų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1. T v i r t i n u Perfuzininko veiklos reikalavimus (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad Perfuzininko veiklos reikalavimai įsigalioja 2017 m. spalio 1 d.
3. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.“

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro
2008 m. birželio 17 d. įsakymu
Nr. V-601 (Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2017 m. rugsėjo 29 d. įsakymo
Nr. V-1144
redakcija)

PERFUZININKO VEIKLOS REIKALAVIMAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Perfuzininko veiklos reikalavimai (toliau – Reikalavimai) nustato prie kitos sveikatinimo veiklos priskiriamą perfuzininko veiklą asmens sveikatos priežiūros įstaigoje vykdančio perfuzininko kvalifikaciją, veiklos sritis, teises, pareigas, kompetencijas bei atsakomybę ir įstaigai, kurioje jis dirba, taikomus reikalavimus.

2. Reikalavimai privalomi asmens sveikatos priežiūros įstaigose perfuzininko veiklą vykdančioms subjektams, dirbantiems pagal darbo sutartis, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms perfuzininkus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms (prižiūrinčioms) jų veiklą.

3. Reikalavimuose vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Dirbtinės kraujo apytakos aparatas** – įrenginys, kuris, sutrikus ar nutrūkus paciento kraujotakai, palaiko deguonies prisotinto kraujo cirkuliaciją.

3.2. **Jaunesnysis perfuzininkas** – asmuo, atliekantis perfuzijas prižiūrint kitam perfuzininkui.

3.3. **Perfuzininkas** – asmuo, atitinkantis Reikalavimų 5 ir 7 punktuose nurodytus kvalifikacinius reikalavimus.

3.4. **Perfuzininko veikla** – teisės aktais reglamentuota perfuzininko pagal nustatytą kompetenciją atliekama kita sveikatinimo veikla.

3.5. **Perfuzija** – sutrikusios ar visiškai nutrūkusios paciento kraujotakos palaikymas dirbtiniu būdu, naudojant dirbtinės kraujo apytakos aparatą.

3.6. Kitos šiuose Reikalavimuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos kitą sveikatinimo veiklą ir asmens sveikatos priežiūros teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Teisę užsiimti jaunesniojo perfuzininko veikla turi asmenys, baigę universitetines biologijos, medicinos, slaugos, visuomenės sveikatos, medicininės inžinerijos, biofizikos ar joms prilygintas studijas arba kolegines slaugos ar biomedicininės diagnostikos studijas, įgiję atitinkamą profesinę kvalifikaciją, išklause ne trumpesnę kaip 140 val. trukmės Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka suderintą neformaliojo mokymo programą „Dirbtinė kraujo apytaka“ ir turintys tai patvirtinantį pažymėjimą.

5. Teisę užsiimti perfuzininko veikla ir naudoti perfuzininko profesinį vardą Lietuvos Respublikoje turi asmenys, atitinkantys 4 punkto reikalavimus ir ne mažiau kaip vienus metus pagal praktinio mokymo programą dirbę jaunesniuoju perfuzininku, prižiūrimi perfuzininko ir turintys sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka suteiktą perfuzininko spaudo numerį.

6. Užsienyje įgyta perfuzininko profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

7. Perfuzininko kvalifikaciją įgijusiais taip pat laikomi asmenys, turintys iki šio įsakymo įsigaliojimo suteiktą perfuzininko spaudo numerį.

8. Perfuzininkas veiklą vykdo kartu su asmens sveikatos priežiūros specialistais ir tik asmens sveikatos priežiūros įstaigose, atitinkančiose licencijuojamos stacionarinės širdies chirurgijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

9. Perfuzininkas vadovaujasi kitos sveikatinimo veiklos specialisto praktiką ir paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Reikalavimais, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS

PERFUZININKO TEISĖS, PAREIGOS IR KOMPETENCIJA

10. Perfuzininkas turi teisę:

10.1. užsiimti perfuzininko veikla Reikalavimų ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.2. gauti darbui būtiną informaciją apie operuojamus pacientus, priemones, įrangą, vaistus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.3. skleisti profesinę patirtį;

10.4. būti Lietuvos ir (ar) užsienio perfuzininkus vienijančių organizacijų, asociacijų nariu, dalyvauti jų veikloje;

10.5. perfuzininkas turi ir kitų teisių, nustatytų kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais jo veiklą.

11. Perfuzininko pareigos:

11.1. pagal savo kompetenciją, nustatytą Reikalavimuose, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, reikalavimus užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę;

11.2. parengti ir valdyti dirbtinės kraujo apytakos aparatą ir kitas pagalbinės kraujo apytakos sistemas bei užtikrinti tinkamą jų darbą;

11.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais rekomenduoti kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

11.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

11.5. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

11.6. laikytis profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;

11.7. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka ir kas penkeri metai išklausyti ne mažiau kaip 60 val. trukmės kvalifikacijos tobulinimo kursus;

11.8. tvarkyti perfuzininko veiklos dokumentus, teikti statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka bei analizuoti savo darbo rezultatus;

11.9. paaiškinti perfuzininko veiklos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisės saugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

11.10. taikyti Lietuvos Respublikoje tik mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius darbo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus;

11.11. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus; užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

11.12. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių perfuzininko veiklą, nustatytas pareigas.

12. Perfuzininko profesinę kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kuriuos jis įgyja baigęs Reikalavimuose nurodytą išsilavinimą suteikiančias studijas bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę mokslo ir praktikos pažangą.

13. Perfuzininkas turi žinoti:
 - 13.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;
 - 13.2. medicinos statistikos pagrindus;
 - 13.3. sveikatos draudimo pagrindus;
 - 13.4. sveikatos teisės pagrindus;
 - 13.5. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jomis naudotis;
 - 13.6. širdies ir kraujagyslių anatomijos, fiziologijos, patologinės fiziologijos, širdies ir kraujagyslių ligų etiologijos, patogenezės, simptomatikos, diagnostikos, ligų profilaktikos, vaistų, vartojamų kardiochirurgijos ir anesteziologijos praktikoje, klinikinės farmakologijos pagrindus, pagrindinius intervencinio ir operacinio gydymo principus bei indikacijas, kontraindikacijas;
 - 13.7. perfuzijos metodiką ir ypatumus atliekant ją vaikams ir suaugusiesiems, organizmo gyvybinių funkcijų stebėjimo (monitoravimo) metodus;
 - 13.8. perfuzijos poveikį organizmui;
 - 13.9. perfuzijos techniką ir jos valdymo metodus;
 - 13.10. širdies apsaugos metodus kardiochirurgijos operacijų metu;
 - 13.11. dirbtinės širdies sistemų ypatumus;
 - 13.12. intraaortinės balioninės kontrapulsacijos atlikimo metodiką.
14. Perfuzininkas turi išmanyti:
 - 14.1. širdies ir kraujagyslių tyrimo metodus;
 - 14.2. kraujo dujų fiziologiją, kraujo dujų tyrimus, autotransfuziją;
 - 14.3. dirbtinės kraujo apytakos teorijos principus;
 - 14.4. dirbtinės kraujotakos sistemos sandarą, veikimo principus, surinkimo metodiką;
 - 14.5. dirbtinės kraujotakos eigą, nepageidaujamą kraujotakos poveikį ir komplikacijas;
 - 14.6. dirbtinės kraujotakos ypatumus įvairių širdies ir kitų operacijų metu;
 - 14.7. bioetikos reikalavimus.
15. Perfuzininkas turi gebėti:
 - 15.1. dirbti vadovaudamasis aseptikos ir antiseptikos reikalavimais;
 - 15.2. paruošti ir valdyti dirbtinės kraujo apytakos aparatą bei kitas pagalbines kraujo apytakos sistemas:
 - 15.2.1. hemofiltracijos sistemą (sutrikus inkstų veiklai ar esant skysčių pertekliui);
 - 15.2.2. kraujo surinkimo, valymo ir grąžinimo sistemą;
 - 15.2.3. ekstrakorporinės membraninės oksigenacijos sistemą;
 - 15.2.4. palaikomosios kraujotakos sistemą;
 - 15.2.5. kitas pagalbines kraujo apytakos sistemas;
 - 15.2.6. atlikti dirbtinės ir pagalbinės kraujo apytakos procedūras, kontroliuoti, koreguoti kraujo apytakos parametrus;
 - 15.2.7. pagal kompetenciją nustatyti ir pašalinti nesudėtingus dirbtinės kraujo apytakos aparato gedimus;
 - 15.3. perfuzijos metu nuolat kontroliuoti, koreguoti parametrus ir informuoti už operaciją atsakingus gydytojus apie:
 - 15.3.1. ligozės kraujo spaudimą;
 - 15.3.2. kraujo dujų apykaitą;
 - 15.3.3. inhaliacinių dujų difuziją;
 - 15.3.4. kraujo krešėjimo parametrus;
 - 15.3.5. registruoti perfuzijos eigą.
16. Jaunesnysis perfuzininkas turi teisę:
 - 16.1. užsiimti jaunesniojo perfuzininko veikla tik prižiūrimas perfuzininko šių Reikalavimų ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 16.2. gauti darbui būtiną informaciją apie operuojamus pacientus, priemones, įrangą, vaistus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 16.3. būti Lietuvos ir (ar) užsienio perfuzininkų vienijančių organizacijų, asociacijų nariu, dalyvauti jų veikloje;

16.4. jaunesnysis perfuzininkas turi ir kitų teisių, nustatytų kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais jo veiklą.

17. Jaunesniojo perfuzininko pareigos:

17.1. prižiūrint perfuzininkui pagal savo kompetenciją, nustatytą Reikalavimuose, ir pagal asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, reikalavimus užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę;

17.2. prižiūrint perfuzininkui, parengti ir valdyti dirbtinės kraujo apytakos aparatą ir kitas pagalbinės kraujo apytakos sistemas bei užtikrinti tinkamą jų darbą;

17.3. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

17.4. laikytis profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;

17.5. tvarkyti medicinos dokumentus, teikti statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka bei analizuoti savo darbo rezultatus;

17.6. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus; užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

17.7. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių jaunesniojo perfuzininko veiklą, nustatytas pareigas.

18. Jaunesnysis perfuzininkas turi išmanyti:

18.1. naujausias šios srities žinias, kuriomis grindžiami nauji gydymo metodai;

18.2. Europos perfuzininkų asociacijos principus ir veiklą;

18.3. įvairius širdies ir kraujagyslių tyrimo metodus;

18.4. kraujo dujų fiziologiją, kraujo dujų tyrimus, autotransfuziją;

18.5. dirbtinės kraujo apytakos teorijos pagrindus;

18.6. dirbtinės kraujotakos sistemos sandarą, veikimo principus, surinkimo metodiką;

18.7. dirbtinės kraujotakos eigą, nepageidaujamą kraujotakos poveikį ir komplikacijas;

18.8. dirbtinės kraujotakos ypatumus įvairių širdies ir kitų operacijų metu;

18.9. bioetikos reikalavimus.

19. Jaunesnysis perfuzininkas turi gebėti:

19.1. valdyti dirbtinės kraujo apytakos aparatą;

19.2. atlikti kardioplegiją, kontroliuoti / koreguoti jos parametrus;

19.3. valdyti širdžiai asistuojančias ir kitas pagalbinės kraujo apytakos sistemas.

III SKYRIUS ĮSTAIGAI TAIKOMI REIKALAVIMAI

20. Asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kurioje dirba perfuzininkas, privalo turėti įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti širdies chirurgijos paslaugas.

21. Asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kurioje teikia paslaugas perfuzininkas, turi atitikti šiuos minimalius reikalavimus:

21.1. perfuzininko darbo vietoje (asmens sveikatos priežiūros įstaigos kardiochirurgijos operacinėje) turi būti:

21.1.1. dirbtinės kraujo apytakos ir pagalbinės kraujo apytakos aparatūra bei šios medicinos priemonės (prietaisai):

21.1.1.1. dirbtinės kraujo apytakos aparatūra;

21.1.1.2. perfuzijos sistema;

21.1.1.3. oksigenatoriai;

21.1.1.4. kaniulės;

21.1.1.5. autotransfuzijos sistemos;

21.1.1.6. intraaortinės balioninės kontrapulsacijos aparatas;

21.1.1.7. intraaortinės kontrapulsacijos balionas;

- 21.1.1.8. palaikomosios kraujotakos sistema bei dujų apykaitos aparatas;
- 21.1.1.9. dirbtinių skilvelių aparatas;
- 21.1.1.10. perfuzijos metu naudojami tirpalai;
- 21.2. turi būti teikiamos širdies chirurgijos paslaugos ir atliekamos širdies transplantacijos.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Perfuzininkas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų vykdymą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už pareigų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
